

Verksamhetsberättelse för Föreningen AMPRnet Sverige 2016

Verksamhetsberättelsen utgår från den verksamhetsplan 2016-2018 som antogs vid föreningens konstituerande möte 2016-04-23.

1. Förutsättningar för verksamheten

Föreningen är en oberoende ideell förening av amatörradioorganisationer över hela landet, inklusive amatörradioklubbar och FRO-avdelningar. Medlemsavgift för 2016 har inkommit från följande 14 amatörradioorganisationer: SK0AR, SK0MT, SK0QO, SK0TM, SK0UX, SK2AU, SK2GJ, SK3BG, SK3JR, SK4BW, SK5BN, SK6AW, SL0ZS och SL3ZZW. Ytterligare ett par organisationer har anmält att betalning av avgiften för 2016 är på väg.

Följande verksamhetsgrenar identifieras i stadgar och verksamhetsplan:

- Förvaltning av de adressrymder som delegerats till föreningen
- Strategiska allianser
- Informationsverksamhet
- FoU- och utbildningsverksamhet

2. Förvaltning

Förvaltningen omfattar

- IPv4-adressrymden 44.140.0.0/16 från ARDC under perioden 2013-01-26 -- 2018-01-25, inklusive avrapportering till ARDC av hur adressrymden används som underlag för en ansökan om förlängning av delegationen för en ny femårsperiod.
- IPv6-adressrymden 2001:6b0:4b::/48 från SUNET som tillkommit under hösten 2016 och gäller tills annat meddelas.

Förvaltningen under 2016 har bestått av

- Upprättande av ett regelverk utgående från villkoren för delegationerna från ARDC och SUNET och med tillägg av lokala regler som ska säkerställa en aktiv och regelmässig användning av adressrymderna (<http://amprnet.se/regler.html>).
- Fördelning av adressrymderna över landet (<http://amprnet.se/distrikt.html>). Den nya IPv6-rymden fördelades efter samma principer som IPv4-rymden.
- Upprättande av regionala underdelegationer som klargör ansvarsfördelningen för lokala vidaredelegationer, SUNET/AMPRNet-gateways, namnuppslagningstjänster och andra nationellt åtkomliga tjänster. Dessa delegationer samt noder som har etablerats eller är under etablering vid utgången av 2016 finns här: <http://amprnet.se/Delegationer.html>
- Övervakning av att regelverket följs. Inget missbruk har observerats och inga åtgärder har krävts under 2016.

3 Strategiska allianser

De strategiska allianser som eftersträvas, med icke-kommersiell samhällsnytta som ledstjärna, är av två slag: 1) Organisationer med ett övergripande beredskapsansvar och potentiella användare i extraordinära situationer och 2) Organisationer som kan bidra till AMPRNet's utbyggnad genom att tillskjuta projektorienterad finansiering eller genom att ställa infrastrukturer till förfogande.

3.1 Organisationer med ett övergripande beredskapsansvar och potentiella användare

Ur verksamhetsplanen: Målsättningen för det första verksamhetsåret är att ta fram en tydlig formulering av relationen mellan föreningen och ovanstående organisationer, eventuellt i form av överenskommelser som vid behov kan ratificeras vid årsmötet 2017.

Intressentanalysen redovisas i sektion 6 nedan.

De samarbeten som under 2016 har etablerats med individuella intressenter redovisas nedan. Inget av dessa samarbeten har ännu lett fram till förslag till övergripande samarbetsstrategier av en art som medlemmarna behöver ta ställning till.

Under 2016 har en övergripande diskussion förts om radioamatörers samhällsnytta. En paneldiskussion med MSB, PTS, SUNET, mfl, organiserades i anslutning till SSAs årsmöte av SM5BF /Calle Walde och föreningens AMPRNet Sverige konstituerande möte 2016-04-23. En uppföljningsdiskussion förs för närvarande med den nytilträdde reservsambandsansvarige vid SSA, SA6RTJ/Bernt Eriksson.

Mer konkreta samarbetsdiskussioner med potentiella användare har under 2016 förts med några kommunanslutna frivilliga resursgrupper (FRG). Medlemmar i FRG erbjuds utbildning av de frivilliga försvarsorganisationerna som Civilförsvarsförbundet (<http://www.civil.se/frivilliga-resursgruppen/>), Frivilliga Radioorganisationen, mfl.

I AB-regionen har diskussioner med samarbetsorganisationen FRGNORR (www.frgnorr.se) lett till ett behovs/kravanalys bland annat av ett tjattbaserat stödsystem för ärendehantering, inledningsvis för ett scenario som omfattar evakuering av ett område på grund av en industribrand/gasläcka. Mer om detta i avsnitt 4.

3.2 Finansiärer och Infrastrukturägare

Ur verksamhetsplanen: Målsättningen för det första verksamhetsåret är att ta fram en intressentanalys som beskriver denna grupp och minst en skriftlig överenskommelse om access till intressant infrastruktur att presentera vid årsmötet 2017.

Intressentanalysen redovisas i sektion 6 nedan.

Exempel på finansiärer är Vinnova (www.vinnova.se) och Internetfonden (www.internetfonden.se). Möjligheterna för att få stöd från dessa har diskuterats under 2016 men på grund av tidsbrist inte konkretiserats i form av ansökningar. Vinnova stöder bland annat programmet "Säkra Samhällen" som också innefattar EU-samarbete. Ett informationsmöte för detta program kommer att arrangeras i början av 2017. Internetfonden har haft två ansökningsomgångar per år och annonserar i början av 2017 ett sponsringsprogram som sannolikt är relevant för AMPRNet Sverige.

Infrastruktur av intresse för AMPRNet är i första hand antennplatser, reservfiber, kapacitet i VM-servrar. Följande överenskommelser

I AB-regionen finns ett gott samarbete särskilt med KTH, Tekniska Museet och ytterligare några infrastrukturägare som har tillhandahållit antennplatser och redundant optisk fiber.

I BD-regionen har ett fruktbart samarbete upprättats med IT-Norrbotten som har gjort det möjligt att få ut AMPRNet till samtliga kommuner i regionen.

I W-regionen har särskilt Dalarnas Högskola varit tillmötesgående, både med konnektivitet och antennplats.

4. Information, utbildning och projektverksamhet

4.1 Information

Ur verksamhetsplanen: Målsättningen för det första verksamhetsåret är att hitta frivilligkrafter som tar på sig rollerna som infomaster och webmaster och tar ansvaret för att utveckla en distribuerad webbredaktion som utvecklar den nuvarande embryonala webbplatsen www.se.ampr.org.

Styrelsens arbete med informationsfrågan drabbades av ett bakslag genom att den valde sekreteraren och informationsansvarige tvingades avsäga sig sina fritidsuppdrag på grund av en oförutsedd omorganisation på arbetsplatsen. Den minimalistiska lösning som använts under uppstartstiden blev därför bestående verksamhetsåret ut. I början av 2017 har en diskussion inletts som förhoppningsvis kan leda till en ny lösning.

4.2 FoU och utbildning

Ur verksamhetsplanen: Utbildnings- och projektverksamheten skall i första hand bedrivas i samarbete med medlemmarna inom områden som stärker radioamatörers förmåga att bygga och driva ip-nät samt utveckla tjänster och tillämpningar med anknytning till amatörradioverksamhet.

Målsättningen för det första verksamhetsåret är att:

- Annonsera ett upprop som inbjuder medlemmarna till att lämna förslag till kurs- och utvecklingsprojekt som kan diskuteras med tänkbara sponsorer

- Minst tre projekt startas.

Fem projektförslag presenterades vid det konstituerande mötet i april 2016 och ett sjätte har tillkommit därefter. Progressen under verksamhetsåret har varit varierande och status vid årsskiftet finns redovisat på sidan <http://amprnet.se/projekt.html>.

5. Organisation

Ur verksamhetsplanen: Ambitionen är att före utgången av 2016 ha aktiva medlemmar och koordinatörer i samtliga regioner.

Under 2016 har fler regioner har blivit aktiva men ambitionerna att det ska finnas någon slags aktivitet i samtliga regioner har ännu inte uppnåtts. Sex regioner saknar fortfarande helt aktivitet: F, G, H, N, T, U vilket framgår av förteckningen på sidan <http://amprnet.se/distrikt.html> och nedanstående översikt.

Region AB (SK0WE/SA0BXI). 2 st AMPRNet/SUNET-gateways vid KTH (SK0WE och SK0BU) och vid Tekniska Museet (SK0TM), Planering pågår av en accessring ansluten till dessa gateways med länkar runt Storstockholm. För närvarande är SK0AR, SK0BU, SK0MT, SK0RYG, SK0TM, SK0UX, SK0WE, SKZA och SL0ZS anslutna, de flesta med både ipv4 och ipv6. Snart också SK0QO. Tillämpningarna täcker ett brett spektrum av amatörverksamhet, fjärrstyrda kortvågsstationer, hopkopplade repeaters, APRS, WL2K, sensornätverk. SK0AR leder sambandsfunktionen vid Lidingöloppet och har dragit nytta av AMPRNet för detta. Samarbete med organisationen www.frgnorr.se har påbörjats för att utveckla AMPRNet-tjänster som stöder deras verksamheter. Ett första scenario bygger på en evakueringsituation. En VM-server har placerats vid NUNOC för drift av AMPRid-tjänsten som möjliggör autentisering av licensierade radioamatörer baserad på SSA Callbook.

Region AC (SK2AU/SM2PDT) SK2AU är ansluten via fiber till Luleå och vidare till AMPRNet/SUNET-gateway i Kalix. Diskussioner förs med SK2AT/FURA och ACC vid Umeå Universitet om en AMPRNet/SUNET-gateway i Umeå.

Region BD (SK2HG/SM2OAN) AMPRNet/SUNET-gateways är i drift i Kalix, Kiruna och Luleå.

Följande klubbar/FROavdelningar är anslutna: SK2GJ, SK2HG, SL2ZZY, SK2AZ, SK2RHI/SL2ZC, SK2RWJ, SK2TP, SL2ZYK, SK2DR, SL2ZZU. Tillämpningarna är många, bland annat AIS, APRS, D-Star, Echolink och RemoteRig. Samtliga VHF/UHF-repeaters i regionen, drygt tio, är sammankopplade via AMPRNet

Region C, diskussioner förs om anslutning av SK5WB i Enköping.

Region D (SK5LW/SM5OCV), Diskussioner förs om anslutning av SK5LW i Eskilstuna.

Region E (SK5BN/SA5BKE): SA5BKE tunnlar till SK0WE/KTH. Två klubbar i Norrköping är aktiva, SK5BN och FRO SL5ZYT, med åtta QTHn anslutna där följande resurser görs tillgängliga: Echolink, APRS-digipeater/igate, Fjärrstyrd kortvågsstation (både remoterig och HRD), Flightradar24-mottagare, D-Star-repeater och DMR-repeater. Planerna för framtiden omfattar direktanslutning till AMPRNet/SUNET-gateway istället för tunnel till KTH, expansion till nya QTHn i länet (Finspång, Linköping m.m.) och information för att stimulera intresse hos fler klubbar intresserade i länet och för samarbete med angränsande län.

Regionerna F,G,H: Ingen kontakt, ingen aktivitet

Region I: Diskussioner förs med DL1, SK1BL och FRO Gotland. AMPRNet/SUNET-gateways finns vid högskolan i Visby och i Fårösund. Dock ännu ingen aktivitet.

Region K: Visst intresse har redovisats från SK7JC/SM7URN. Dock ännu ingen aktivitet.

Region L: (SK7BQ/SK7FLD): Embryonal websida drivs av SM7FLD (www.sm7fld.amprnet.se/) Möjligheten att etablera en AMPRNet/SUNET-gateway i Kristianstad utreds. Diskussioner förs dels med FRO avd 145 om anslutning, dels med Civilförsvarensföreningen i Kristianstad och Kristianstad kommuns FRG om hur AMPRNet kan stödja deras verksamheter.

Region M: (SK7ES/SA7AUV) Tre radioklubbar (SK7ES, SK7BS, SK7OA) och en FRO-avdelning (SL7ZAY) är aktiva i regionen. Ett BBHN/HSM mesh-nät drivs med 7 noder i M-regionen, två i AC-regionen och en i O-regionen hopkopplade via tunnlar, varav en till SK0WE/KTH. Hjälpmedel för drift och underhåll har utvecklats. Tillämpningarna omfattar APRS Digipeater/I-Gate, NAS och DMR hotspot, D-Star repeater/hotspot. AMPRoam-konfigurering ar testats. Experiment pågår med IoT/sensornätverk av typ LoraWAN. Utrullning av Ipv6 är ett kommande projekt.

Region N: ingen kontakt, ingen aktivitet.

Region O: (SK6BA/SM6FBD) Tunnel till SK6BA SK0WE/KTH. Diskussioner förs med bland andra SK6AB och SK6AW om etablering av AMPRNet/SUNET-gateway vid SK6AB på Chalmers.

Region P: (SK6DW/SM6VTT) Viss planeringsaktivitet i samband med SSAs årsmöte i Lysekil. Ingen aktivitet under 2016.

Region S (SK4KS/SM4UKY) SUNET/AMPRNet-gateway i drift på Karlstads Universitet med APRS-igate.

Region T, U: Ingen kontakt, ingen aktivitet

Region W (SK4BW/SM4WOA): AMPRNet/SUNET-gateway vid Högskolan Dalarna där också utrymme på en VM-server ställts till förfogande för AMPRnet-tjänsten som fortfarande är under utveckling. Två klubbar anslutna: SK4BW och SK4AO. Bland tillämpningarna finns APRS, Echolink, D-STAR, RemoteRig och en larmfunktion vid en radiobod.

Region X: (SL3ZZW/SM5HKN) Förberedelser för att etablera en AMPRNet/SUNET-gateway vid högskolan i Gävle pågår för anslutning av SL3ZZW och SK3GK i Gävle. SK3GA i Hudiksvall tunnlar till KTH/SK0WE.

Region Y: (SK3BG/SM3EFS) AMPRNet/SUNET-gateway i drift ansluten till Mittuniversitetet i Sundsvall. Regional DNS färdig att tas i drift. Länkanslutning till: SK3RFG repeater QTH med DMR-, D-star-, YSF-repeater, samt 80MHz repeater, AIS och Flightradar24 mottagare. Tunnel till: SI9AM besöksstation i Utanede med D-star Hotspot. Bland tillämpningarna finns DMR-, D-star-, YSF-repeater, APRS Igate, Echolink, Fjärrstyrd radiostation (RemoteRig) Planerade länkar till RepeaterQTH söder om Sundsvall (Kvissleby) med DMR-, D-star-, YSF-repeater, och 80MHz repeater samt till SambandsQTH / Garage i Njurunda.

Region Z: (SK3JR/SM3EQF) Två länkar till Repeaters etablerade från SK3JRs QTH. Arbete med upprättande av SUNET/AMPRNet-gateway vid Mittuniversitetet i Östersund pågår. Diskussioner förs med FRO om AMPRNet som reservsambandsresurs.

6. Intressentanalys

Intressentanalysen har inriktats på två kategorier, organisationer till vilka föreningen AMPRnet Sverige kan tillföra nytta och organisationer som kan tillföra föreningen nytta.

Organisationer till vilka föreningen AMPRnet Sverige kan tillföra nytta

Till denna kategori hör i första hand organisationer med beredskapsansvar som har behov av sambandstjänster i situationer när andra alternativ är obefintliga eller otillräckliga.

Varje individ och organisation har ett ansvar att handla i nödsituationer för att om möjligt rädda liv och egendom. Den myndighet som har det övergripande ansvaret för att utveckla samhällets förmåga att förebygga och hantera olyckor och kriser är Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Andra myndighet har uttalade ansvar inom sina speciella områden, exempelvis PTS inom kommunikationsområdet. Länsstyrelserna, landstingen och kommunerna har särskilt ansvar på regional och lokal nivå och har alla en säkerhetschef.

Av kostnadsskäl är det inte alltid rimligt att dimensionera dessa organisationer för att kunna hantera eventualiteter. Man litar istället på beredskapsplaner och frivilligorganisationer.

Organisationer som i extraordinära situationer potentiellt är direkta användare av den reservsambandskapacitet som AMPRNet kan erbjuda kan också vara intresserade av att bidra till behovs- och kravanalys, utveckling av stödsystem och att delta i övningar för att höja kvaliteten på beredskapen.

Till dessa hör bland andra Myndigheten för Samhällsskydd och Beredskap (MSB), Post och Telestyrelsen (PTS), Frivilliga Radioorganisationen (FRO), Civilförsvarsförbundet och dess föreningar, Kommunernas Frivilliga Resursgrupper (FRG), med flera. Dialoger med flera av dessa organisationer har påbörjats,

Organisationer som kan tillföra föreningen nytta

Denna kategori rymmer dels organisationer som kan bidra med finansiering av utvecklingsprojekt, såsom Vinnova och Internetfoden, dels organisationer som är infrastrukturägare.

Intressant infrastruktur att få tillgång till för att bygga ett AMPRnet Sverige är exempelvis reservfiber och access till kopplingspunkter och antennplatser. Flera sådana överenskommelser finns redan på lokal nivå. Föreningen kan här bidra med mer övergripande överenskommelser.

Målsättningen för det första verksamhetsåret är att ta fram en intressentanalys som beskriver denna grupp och minst en skriftlig överenskommelse om access till intressant infrastruktur att presentera vid årsmötet 2017.